

Begeleiding Startende Leraren

Training ICALT-1 'Observeren met ICALT'

[namen trainers]

**rijksuniversiteit
groningen**

Radboud Universiteit

Hogeschool

van Arnhem en Nijmegen

Kennismaking

- Naam
- Vak
- Achtergrond
- Verwachtingen van de training

Doel van de training

- Inzicht in achtergronden van het ICALT-observatie instrument
- Kunnen observeren met het ICALT-observatie instrument
- Consensus bereiken binnen de groep

ICALT: International Comparative Analysis of Learning and Teaching

Begeleiding Startende Leraren

Deel 1: Achtergrond

Begeleiding Startende Leraren

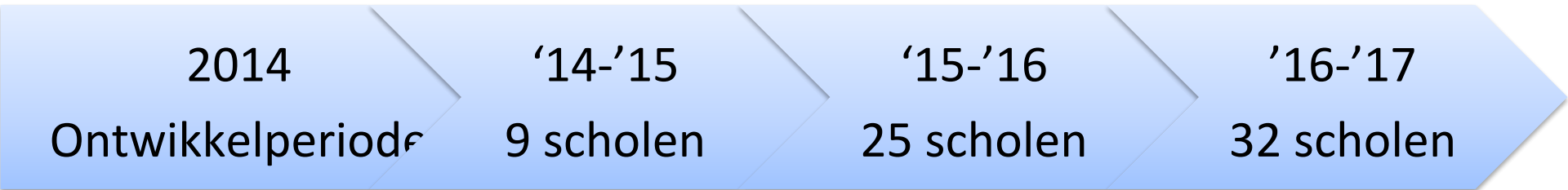
rijksuniversiteit
 groningen

Landelijk Onderzoek Naar
 Inductie Effecten (LONIE)

Project BSL regio Nijmegen

- Projectgroep met vertegenwoordigers RU/HAN/scholen
- Poule van schoolbegeleiders RU/HAN/scholen

Handreiking begeleiding
startende leraren

*Taak in de klas (docentvaardigheden)?
Professionele persoonlijke ontwikkeling*

Onderzoek Radboud Universiteit

Starters in het beroep

Jaar 1

- 3x digitaal logboek

Jaar 2

- 3x digitaal logboek

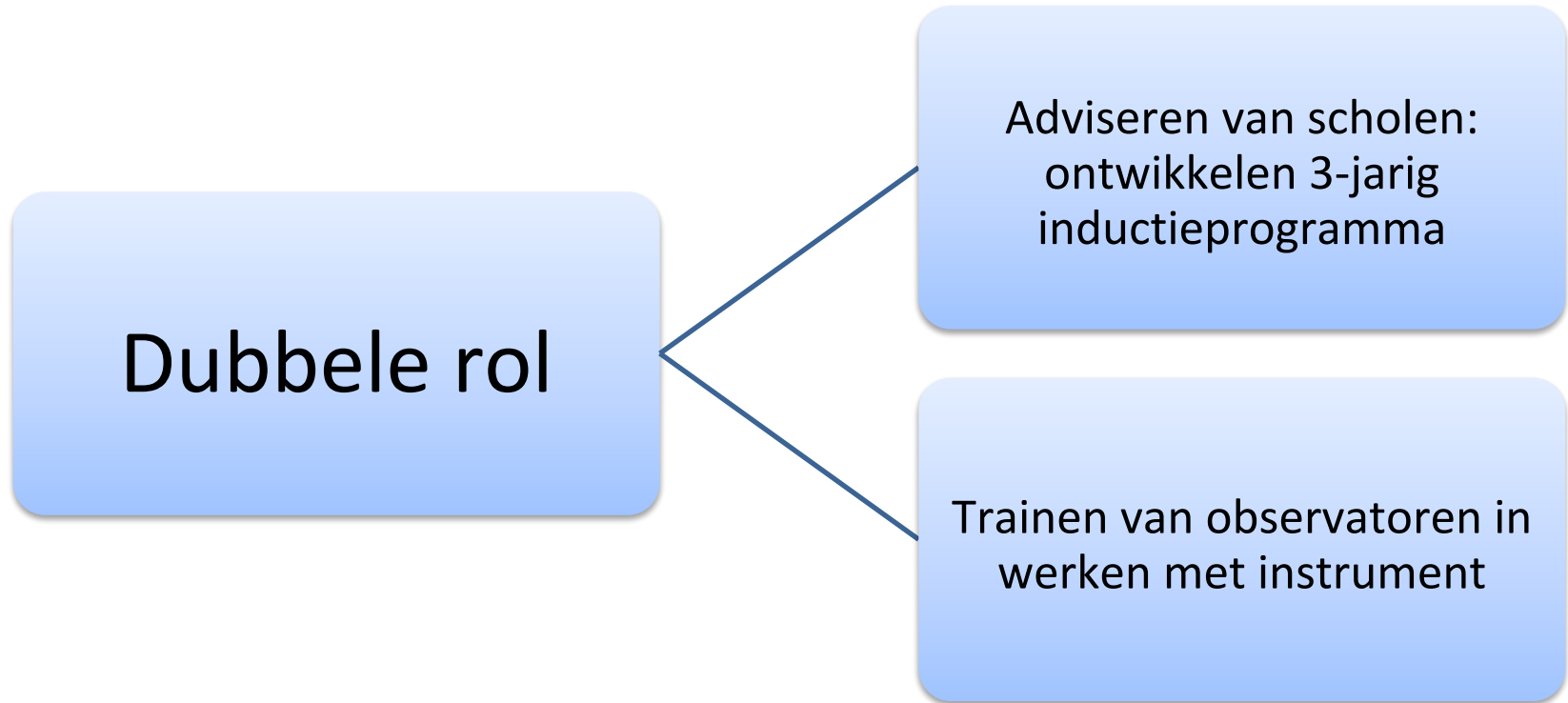
Jaar 3

- 3x digitaal logboek
- diepte-interview met kleine groep

inzicht in professionele ruimte,
(professionele) identiteit en spanningen

Schoolbegeleiders

Internationaal onderzoek

Coleman (1966)

- Intelligentie & achtergronden bepalen verschillen in prestaties
- Leraar doet er nauwelijks toe

Tegenreactie onderzoek

- Kleinschalig
- Grootschalig
- Experimenten

Conclusie

- Leraar bepaalt 15-25% van verschillen in prestaties
- **Leraar doet er dus wel toe!**

Internationaal onderzoek

Bronnen die internationaal onderzoek vertalen naar de praktijk:

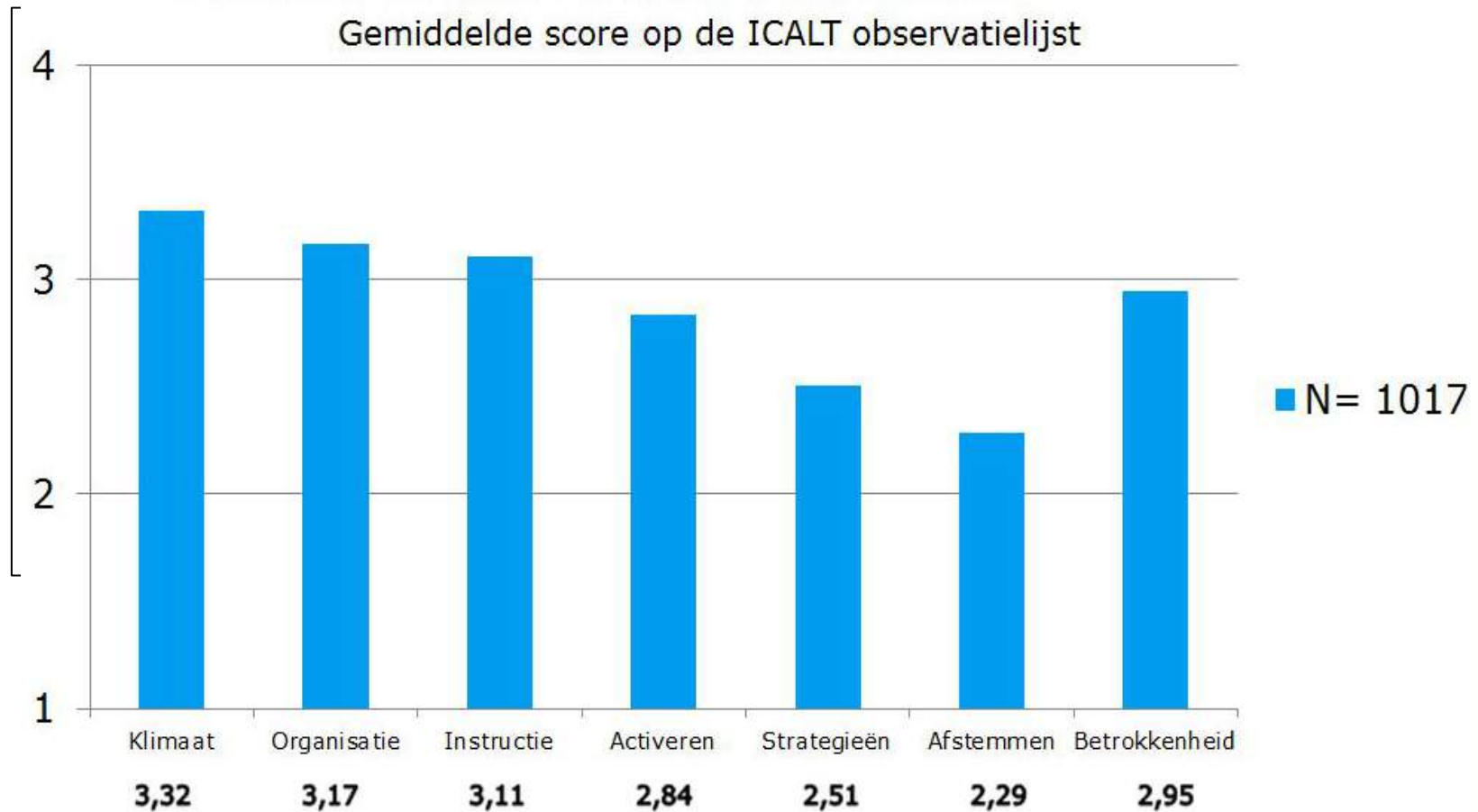
- Robert Marzano (2008). *Wat werkt in de klas*. Middelburg: Bazalt.
- John Hattie (2009). *Visible learning. A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*. London: Routledge.
- John Hattie (2012). *Visible learning for teachers: maximizing impact on learning*. London: Routledge.

Achtergrond ICALT

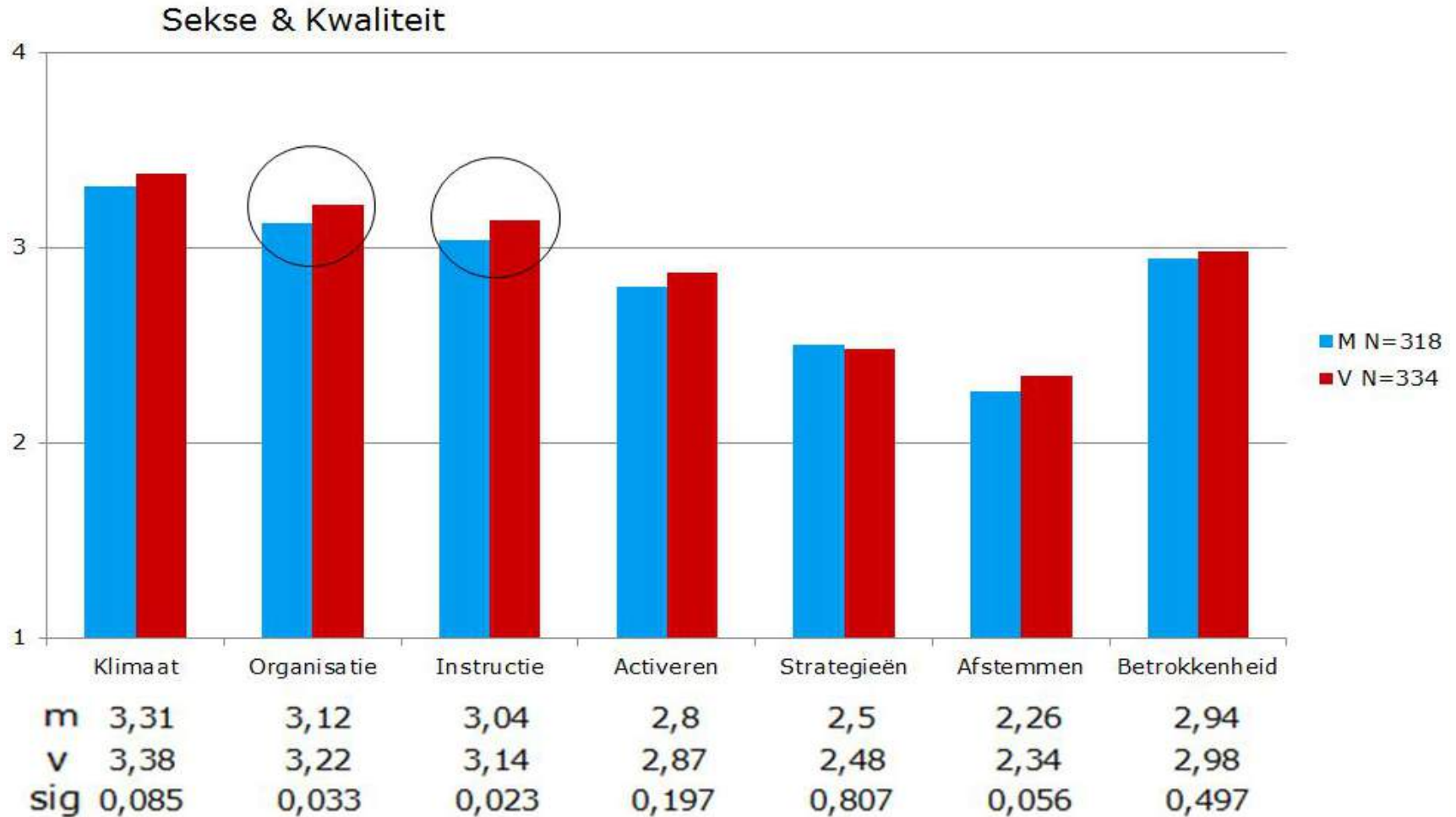
Gericht op goed observeerbare domeinen:

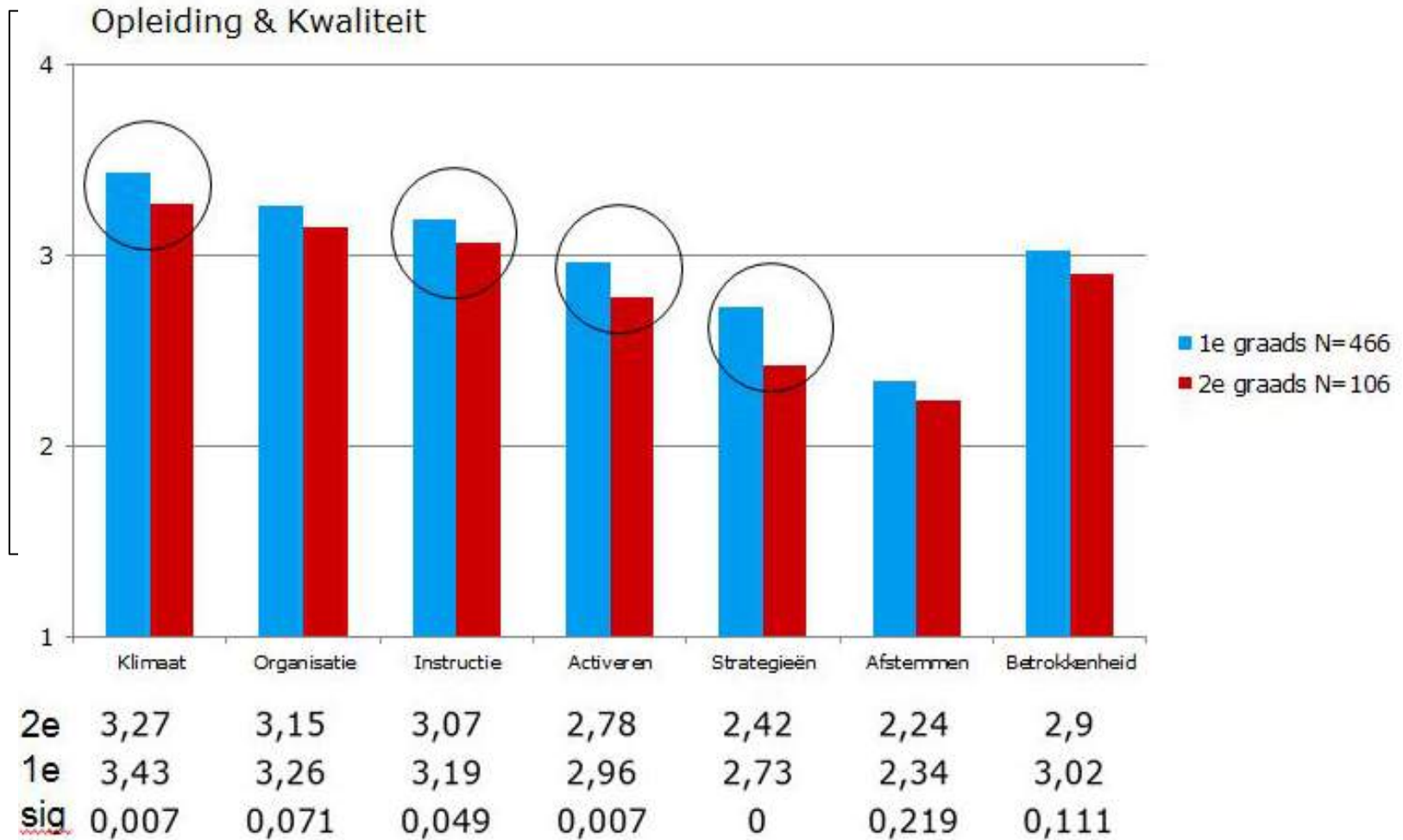
Enkele onderzoeksresultaten

Onderzoeksresultaten (2)

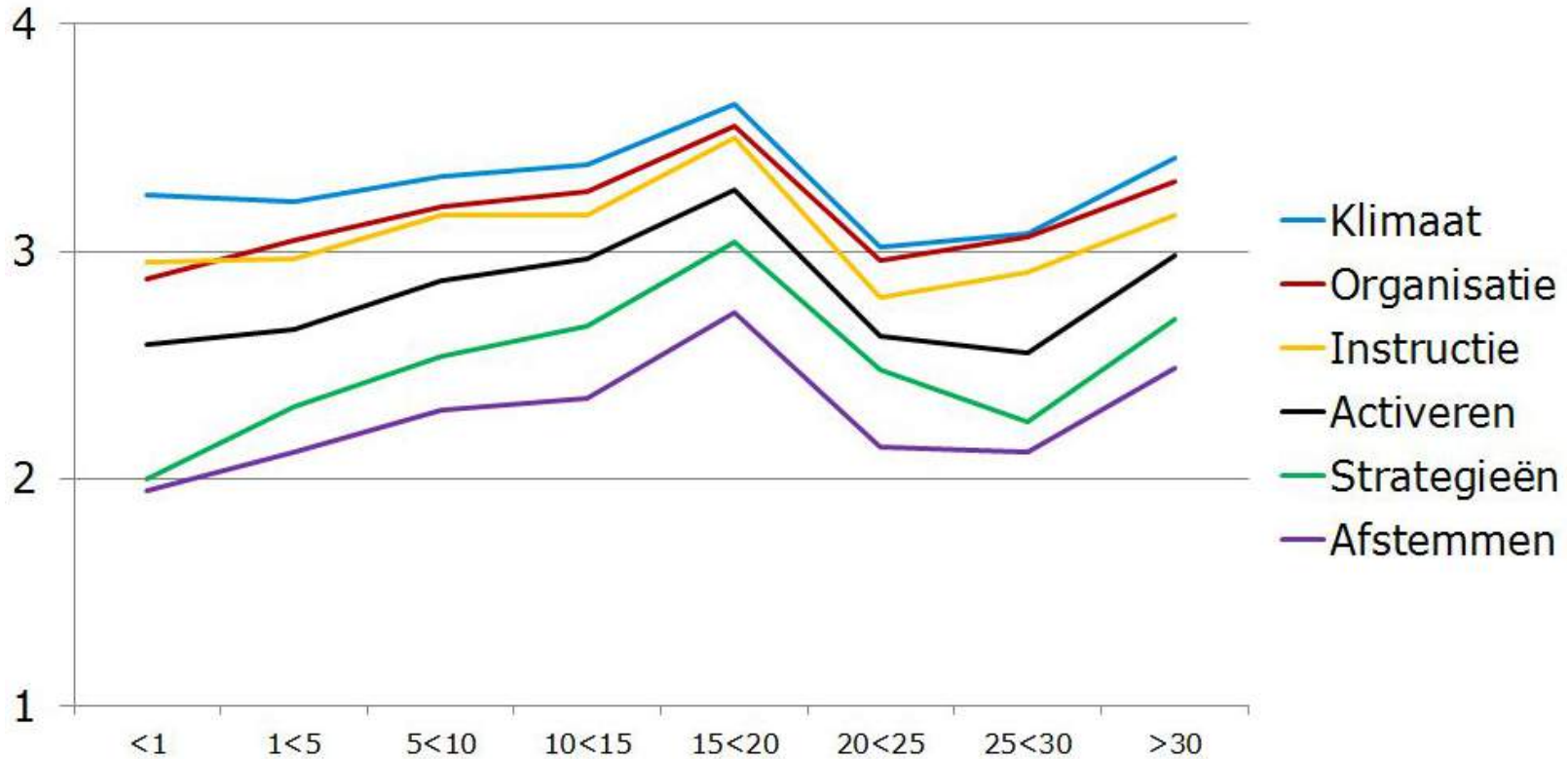

Onderzoeksresultaten (3)

Onderzoeksresultaten (4)

Ervaring & kwaliteit

Nadelen ICALT

Het is ingewikkeld om docentgedrag in kaart te brengen

Het ICALT-observatie instrument is niet perfect

- Niet volledig
- Items zijn voor meerdere interpretaties vatbaar
- Altijd een momentopname
- ...

Belang van consensus binnen de groep!

Meerwaarde

Gebruik van instrument en gegevens

Onderzoek

- Gemiddelde score groot aantal personen
- Kleinere rol toeval
- Uitkomst geen gevolg voor individu
- 1 meetmoment voldoende

Beoordeling

- 1 persoon
- Grote rol toeval
- Uitkomst kan grote gevolgen hebben voor individu
- Meer observaties en observatoren nodig

Observatiegegevens

- Worden opgestuurd naar Groningen t.b.v. landelijk onderzoek
- Worden anoniem verwerkt
- Terugkoppeling aan starter t.b.v. coaching
- Nabespreking met coach op initiatief van de starter:
wat is de zone van de naaste ontwikkeling?
- Web applicatie www.icalt.nl (zie ook handreiking)

Begeleiding Startende Leraren

Deel 2: oefenen

Oefenen

- Oefenen met het gebruik van het instrument
- Onderling bespreken van de beoordelingen: consensus?
- Beoordelingen vergelijken met normeringsgegevens

Het ICALT observatie-instrument

**Veilig en
stimulerend
leerklimaat**

**...toont in
gedrag en
taalgebruik
respect voor
leerlingen**

1 2 3 4

*...laat leerlingen uitspreken
...luistert naar wat leerlingen te zeggen hebben
...maakt geen rolbevestigende opmerkingen*

**...zorgt voor een
ontspannen
sfeer**

1 2 3 4

*...spreekt de leerlingen op een positieve manier aan
...reageert met humor en stimuleert humor
...accepteert dat leerlingen fouten maken
...straalt warmte en empathie uit naar alle leerlingen in de klas*

**...ondersteunt
het
zelfvertrouwen
van leerlingen**

1 2 3 4

*...koppelt op een positieve manier terug op vragen en opmerkingen van leerlingen
...geeft leerlingen complimenten over hun werk
...honoreert de bijdragen van leerlingen*

**...zorgt voor
wederzijds
respect**

1 2 3 4

*...stimuleert leerlingen naar elkaar te luisteren
...treedt op wanneer er om leerlingen wordt gelachen

...houdt rekening met (culturele) verschillen en eigenaardigheden*

Het ICALT observatie-instrument

Item	1	2	3	4	Indicator	Hulpmiddel	
Veilig en stimulerend leerklimaat					...luistert naar wat leerlingen te zeggen hebben	0	1
...toont in gedrag en taalgebruik respect voor leerlingen					...maakt geen rolbevestigende opmerkingen	0	1
...zorgt voor een ontspannen sfeer	1	2	3	4	...spreekt de leerlingen op een positieve manier aan	0	1
					...reageert met humor en stimuleert humor	0	1
					...accepteert dat leerlingen fouten maken	0	1
					...straalt warmte en empathie uit naar alle leerlingen in de klas	0	1
...ondersteunt het zelfvertrouwen van leerlingen	1	2	3	4	...koppelt op een positieve manier op vragen en opmerkingen van leerlingen	0	1
					...eft leerlingen complimenteren	0	1
					...noreert de bijdragen van leerlingen	0	1
...zorgt voor wederzijds respect	1	2	3	4	...stimuleert leerlingen naar voren	0	1
					...treedt op wanneer er om leerlingen wordt gelachen	0	1
					...houdt rekening met (culturele) verschillen en eigenaardigheden	0	1

Item
Altijd scoren!

Indicatoren
Hulpmiddel

Het ICALT observatie-instrument

Veilig en stimulerend leerklimaat	...toont in gedrag en taalgebruik respect voor leerlingen	1 2 3 4	<i>...laat leerlingen uitspreken</i>	0 1
			<i>...luistert naar wat leerlingen te zeggen hebben</i>	0 1
			<i>...maakt geen rolbevestigende opmerkingen</i>	0 1
	...zorgt voor een ontspannen sfeer	1 2 3 4	<i>...spreekt de leerlingen op een positieve manier aan</i>	0 1
			<i>...reageert met humor en stimuleert humor</i>	0 1
			<i>...vraagt de leerlingen om te spreken</i>	0 1
			<i>...gaat op alle leerlingen in</i>	0 1
	...ondersteunt het zelfvertrouwen van leerlingen	1 2 3 4	<i>...gaat op vragen en opmerkingen in</i>	0 1
			<i>...moedigt leerlingen aan om hun werk te presenteren</i>	0 1
			<i>...moedigt leerlingen aan om elkaar te helpen</i>	0 1
	...zorgt voor wederzijds respect	1 2 3 4	<i>...stimuleert leerlingen naar elkaar te luisteren</i>	0 1
			<i>...treedt op wanneer er om leerlingen wordt gelachen</i>	0 1
			<i>...houdt rekening met (culturele) verschillen en eigenaardigheden</i>	0 1

0 = niet gezien
1 = gezien
Hulpmiddel

Het ICALT observatie-instrument

Veilig en stimulerend leerklimaat

...toont in gedrag en taalgebruik respect voor leerlingen

1 2 3 4

...luistert naar wat leerlingen te zeggen hebben
...maakt geen rolbevestigende opmerkingen

0 1
0 1
0 1

...zorgt voor een ontspannen sfeer

1 2 3 4

...spreekt de leerlingen op een positieve manier aan
...reageert op humor en stimuleert humor
...accepteert dat leerlingen fouten maken

0 1
0 1
0 1

...ondersteunt het zelfvertrouwen van leerlingen

1 2 3 4

...straft leerlingen niet
de leerlingen op
...geeft bijdragen van leerlingen
...honorificeert bijdragen van leerlingen

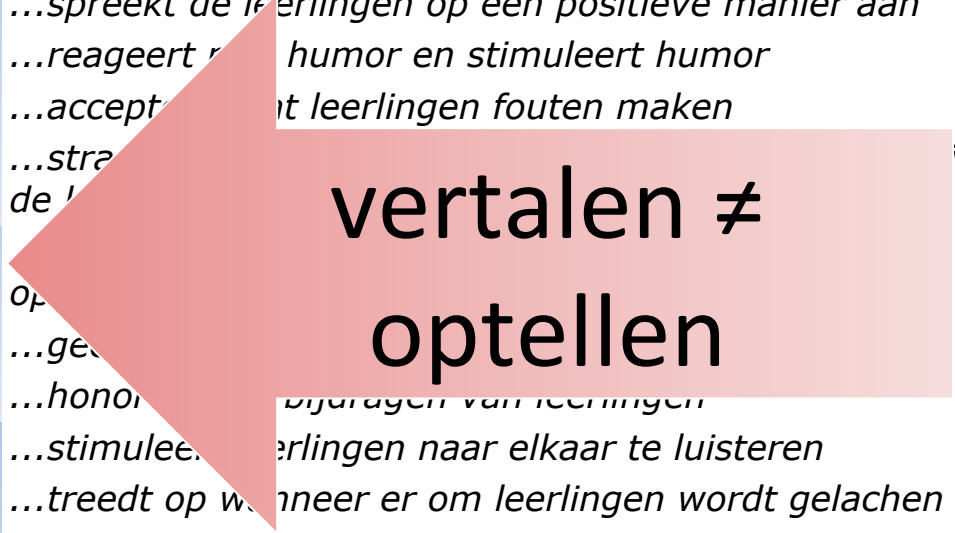
0 1
0 1
0 1

...zorgt voor wederzijds respect

1 2 3 4

...stimuleert leerlingen naar elkaar te luisteren
...treedt op wanneer er om leerlingen wordt gelachen
...houdt rekening met (culturele) verschillen en eigenaardigheden

0 1
0 1
0 1

Het ICALT observatie-instrument

Veilig en stimulerend leerklimaat

...toont in gedrag en taalgebruik respect voor leerlingen

1 2 3 4

...laat leerlingen uitspreken

...luistert naar wat leerlingen te zeggen hebben

...maakt geen rolbevestigende opmerkingen

...zorgt voor een ontspannen sfeer

1 2 3 4

...sprakeloosheid

...vertoont interesse in de taal van leerlingen

...vertoont interesse in de persoon van leerlingen

...vertoont interesse in de culturele achtergrond van leerlingen

...deelt kennis van de Nederlandse taal met leerlingen

...deelt kennis van de Nederlandse cultuur met leerlingen

...ondersteunt het zelfvertrouwen van leerlingen

1 2 3 4

...opmerkt de sterke punten van leerlingen

...opmerkt de zwaktepunten van leerlingen

...opmerkt de vooruitgang van leerlingen

...opmerkt de achteruitgang van leerlingen

...zorgt voor wederzijds respect

1 2 3 4

...houdt rekening met (culturele) verschillen en eigenaardigheden

...houdt rekening met (culturele) verschillen en eigenaardigheden

...houdt rekening met (culturele) verschillen en eigenaardigheden

...houdt rekening met (culturele) verschillen en eigenaardigheden

...houdt rekening met (culturele) verschillen en eigenaardigheden

- 1 = overwegend zwak
- 2 = meer zwak dan sterk
- 3 = meer sterk dan zwak
- 4 = overwegend sterk

*Niks gezien (alles 0) → 1
Bij twijfel tussen 2 of 3: kies 2*

Het ICALT-observatie instrument

Afstemmen van instructie en verwerking op verschillen tussen leerlingen	...gaat na of de lesdoelen werden bereikt	1 2 3 4	<i>...gaat na of de doelen van de les zijn bereikt</i>	<i>0 1</i>
			<i>...gaat na wat de prestaties van de leerlingen zijn</i>	<i>0 1</i>
	...biedt zwakke leerlingen extra leer- en instructietijd	1 2 3 4	<i>...geeft zwakke leerlingen extra leertijd</i>	<i>0 1</i>
			<i>...geeft zwakke leerlingen extra instructietijd</i>	<i>0 1</i>
			<i>...geeft zwakke leerlingen extra oefeningen</i>	<i>0 1</i>
			<i>...geeft zwakke leerlingen 'voor'- of 'na'-instructie</i>	<i>0 1</i>
	...stemt de instructie af op relevante verschillen tussen leerlingen	1 2 3 4	<i>...zet leerlingen die minder instructie nodig hebben (alvast) aan het werk</i>	<i>0 1</i>
			<i>...geeft aanvullende instructie aan groepjes of individuele leerlingen</i>	<i>0 1</i>
		<i>...richt zich niet alleen op de middenmoot</i>	<i>0 1</i>	

Aandachtspunten

- Items begrijpen en inprenten
- Rekening houden met eigen expertises
- Kijk naar gedrag door de bril van de items en **niet** (alleen) door de eigen bril van wat goed onderwijs is
 - *Absoluut versus relatief*
 - *Eigen mening 'parkeren' → definitie instrument aanhouden*
- Waken voor patronen in beoordelingen (irritatie, halo-effect)
- Betrouwbare beoordelingen (=consensus) met dit instrument bevorderen, **zonder** consensus in overtuigingen na te streven

Wat neem je mee uit deze training?

Ten aanzien van

- Deelname van jouw school aan dit project?
- Observeren?
- Begeleiden?

